

REFERAT Psykiatri- og socialudvalget d. 07-06-2023

Mødedato Onsdag d. 07. juni 2023 kl. 13:00

Mødested Mødelokale B4, 1. sal, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Orientering om planer for at øge kapaciteten til udredning og behandling i Børne- og Ungdomspsykiatri	3
Drøftelse af udkast til psykiatriplan #.....	4
Drøftelse af udkast til Socialområdets visions- og udviklingsplan #.....	5
Orientering om Psykiatriens udmøntning af midler fra Budget 2023.....	7
Høring vedrørende Sundhedsaftalen 2024-2027 #.....	9
Henvendelse fra regionsrådsmedlem Mette Guldborg om Solsikkeprogrammet #.....	11
Status på sundhedsområdets målbillede.....	12
Patientkontorets årsberetning 2022 og resultat af brugerundersøgelse.....	16
Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #.....	18
Gensidig orientering #.....	19
Underskriftsark #.....	20

Punkt 1: Orientering om planer for at øge kapaciteten til udredning og behandling i Børne- og Ungdomspsykiatrien

1-31-72-46-23

Resume

Der har igennem længere tid været udfordringer med kapaciteten til udredning og behandling i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling. På mødet får psykiatri- og socialudvalget en mundtlig præsentation af Psykiatriens forslag til, hvordan kapaciteten kan øges. Det endelige forslag vil blive forelagt regionsrådet i august.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om planer for at øge kapaciteten til udredning og behandling i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet og psykiatri- og socialudvalget er tidligere blevet orienteret om de nuværende udfordringer med ventetid til udredning og behandling i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling. På baggrund af disse udfordringer anmodede regionsrådet på mødet den 21. december 2022 administrationen om at udarbejde et forslag til, hvordan kapaciteten til udredning og behandling af børn og unge kan øges.

Psykiatrien er i gang med at udarbejde et forslag til, hvordan kapaciteten til udredning og behandling i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling kan øges, og på mødet vil hospitalsdirektør Tina Ebler, samt chefsygeplejerske Camilla Havsteen og ledende overlæge Signe Ventzel, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, orientere nærmere om dette. Oplægget er vedlagt.

Det endelige forslag vil blive forelagt regionsrådet i august 2023.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om planer for at øge kapaciteten til udredning og behandling i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling til efterretning.

I forlængelse af punktet orienterede hospitalsdirektør Tina Ebler, Psykiatrien i Region Midtjylland, om økonomien i Psykiatrien i Region Midtjylland.

Punkt 2: Drøftelse af udkast til psykiatriplan

1-31-72-235-22

Resume

Psykiatri- og socialudvalget har på møderne i 2023 løbende drøftet psykiatri- og socialudvalgets udkast til en ny psykiatriplan for Region Midtjylland. Der præsenteres et udkast, der er justeret på baggrund af udvalgets seneste drøftelse på mødet den 10. maj 2023. Der lægges op til, at udvalget drøfter det justerede udkast til psykiatriplan, med henblik på at administrationen i august 2023 fremlægger et høringsudkast til politisk behandling.

Direktionen indstiller,

at udkast til psykiatriplan drøftes med henblik på udarbejdelse af et høringsudkast til politisk behandling i august 2023.

Sagsfremstilling

På mødet den 10. maj 2023 drøftede psykiatri- og socialudvalget en række forslag til konkretiseringer af ambitioner i psykiatriplanen samt det samlede udkast til psykiatriplan.

På baggrund af udvalgets drøftelser er følgende justeret i udkastet til psykiatriplan:

- I figur 1 er tilføjet en cirkel med "Civilsamfund"
- Begrebet "det hele menneske" anvendes færre steder
- Følgende ambitioner er konkretiseret:
 - Digitalisering
 - Tværfaglig behandling
 - Særlig indsats for patienter med debut af svær psykisk sygdom
 - Flere specialuddannede medarbejdere
 - Digitale behandlingsmuligheder (Under "Børn og unge")
 - Fortsat fokus på KRAM
 - Øget kvalitet af medicinsk behandling
 - Forebyggelse af selvmord

Der blev på psykiatri- og socialudvalgets møde den 10. maj 2023 spurgt ind til et foreslået projekt omkring rygestop i samarbejde med kommunerne. Der er vedlagt et notat med en beskrivelse af projektet.

Den videre proces

Der er vedlagt to opdaterede udkast til psykiatriplan, der er justeret på baggrund af psykiatri- og socialudvalgets drøftelser på mødet den 10. maj 2023. Det ene udkast viser de ændringer, der er foretaget forud for og efter mødet den 10. maj, mens det andet er uden markerede ændringer.

Som aftalt på mødet den 10. maj 2023 vil der frem mod psykiatri- og socialudvalgets møde den 7. juni være en supplerende politisk proces, hvor udvalgsmedlemmerne drøfter udkastet til psykiatriplan med henblik på en samlet tilbagemelding til administrationen om ændringsforslagene på mødet den 7. juni, som derefter indarbejdes, med henblik på at psykiatri- og socialudvalget i august 2023 præsenteres for en høringsversion.

Det forventes, at udkastet til psykiatriplanen sendes i høring i perioden ultimo august-primus oktober 2023 med henblik på endelig godkendelse i december 2023.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede udkast til psykiatriplan med henblik på udarbejdelse af et høringsudkast til politisk behandling i august 2023.

Bilag

Udkast til psykiatriplan uden markering af ændringer maj 2023

Udkast til psykiatriplan markerede ændringer februar-maj

Notat om rygestopindsats

Punkt 3: Drøftelse af udkast til Socialområdets visions- og udviklingsplan

1-30-73-155-21

Resume

Der fremlægges et udkast til ny visions- og udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland. Udkastet drøftes på mødet med henblik på udarbejdelse af en høringsversion af Visions- og Udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at psykiatri- og socialudvalget drøfter og giver input til vedlagte udkast til Visions- og Udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland.

Sagsfremstilling

Med afsæt i en række workshops og temadrøftelser i psykiatri- og socialudvalget i 2022 og 2023 er der udarbejdet et samlet udkast til Visions- og Udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland (vedlagt).

Visions- og udviklingsplanen for Socialområdet i Region Midtjylland italesætter udfordringerne på Socialområdet og sætter retning for prioriterede indsatser i de kommende år. Det sker dels med formuleringen af en ny vision, der fokuserer på borgerperspektivet og den faglige specialisering, der skal til for at understøtte, at borgeren kan udleve sine ønsker, håb og drømme, og dels via en række indsatser i tre strategispor, der skal udvikle Socialområdet i den ønskede retning.

Visions- og udviklingsplanen for Socialområdet er struktureret ud fra Socialområdets nye vision, der består af den overordnede vision "Vi understøtter borgeren i at udleve ønsker, håb og drømme" samt tre underliggende strategispor for henholdsvis "Ét socialområde", "Det hele menneske" og "Fagligt stærke specialområder".

Strategisporet "Ét socialområde" fungerer som en overordnet strategi for at skabe et mere sammenhængende socialområde på tværs af specialområderne. Den stigende kompleksitet i de udfordringer, der omgiver målgrupperne, kalder på fælles løsninger for at sikre, at Socialområdet i Region Midtjylland også fremadrettet kan tage sig af nogle af de sværeste og mest krævende opgaver på det specialiserede socialområde. Det handler blandt andet om at skabe en effektiv og robust organisation, der er omstillingsparat over for ændringer i rammevilkårene eller samarbejdspartners behov.

Strategisporet "Det hele menneske" fungerer som en overordnet strategi for at skabe yderligere fokus på borgerperspektivet, at møde borgeren med værdighed, ligeværd og respekt samt yde indsatser tilpasset den enkelte. Den stigende kompleksitet i målgruppernes udfordringer samt det stigende fokus på borgernes indflydelse på og ret til at bestemme over eget liv kalder på styrkelse af inddragelseskulturen, både i forhold til borgere og pårørende samt sundhedsindsatserne i Socialområdet.

Strategisporet "Fagligt stærke specialområder" fungerer som visionens faglige fundament, hvor højt specialiserede tilbud og skabelsen af attraktive arbejdspladser udvikles lokalt i specialområderne. Som en del af visionen er der udvalgt syv af FN's verdensmål, der kan omsættes til Socialområdets praksis. De tilføjer en ekstra dimension til udviklingen af nye indsatser og løsninger på Socialområdet. De udvalgte verdensmål er knyttet til hvert sit strategispor.

Politiske pejlemærker og indsatser

Visions- og udviklingsplanen arbejder samlet set ud fra 15 pejlemærker, som skal bringe Socialområdet tættere på visionens overordnede mål i årene 2024-2027. Hvert strategispor indeholder 5 pejlemærker, som omsættes til konkrete indsatser.

Pejlemærkerne er formuleret på baggrund af psykiatri- og socialudvalgets temadrøftelser inden for de tre strategispor fra visionen. Pejlemærkerne er dermed udtryk for de politiske ønsker til Socialområdets prioriteringer i indsatserne de kommende år. Desuden har borger- og pårørendeforeninger samt kommuner og styrelser været inddraget gennem forskellige workshops i 2022 og 2023. Visionen for Socialområdet er ligeledes udarbejdet i tæt samarbejde med Socialområdets MED-system og ledelsesfora.

Pejlemærkerne udstikker ikke detailregulerede handlingsplaner, men sætter retning for Socialområdets indsatser. Dette sikrer en agil og dynamisk organisation, der er omstillingsparat, hvis udfordringer og behov ændres undervejs. Derfor forpligtes organisationen til at levere på 2024-indsatserne, mens der vil være en mere fleksibel tilgang til indsatser i 2025-2027. En sådan fleksibel tidsplan skaber et politisk manøvrerum, såfremt nye udfordringer eller behov kræver det.

Indsatserne i visions- og udviklingsplanen vil blive fulgt gennem løbende sager og temasætninger i psykiatri- og socialudvalget samt gennem en årlig afrapportering til regionsrådet.

Tidsplanen for indsatserne i visions- og udviklingsplanen kan ligeledes revideres og justeres i forbindelse med den årlige afrapportering til regionsrådet.

På mødet vil socialdirektør Ann-Britt Wetche præsentere udkast til den fremtidige visions- og udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland, herunder de indarbejdede politiske ønsker til pejlemærker og prioriterede indsatser i 2024-2027. Plancherne med oplægget er vedlagt.

Der er herefter en drøftelse i psykiatri- og socialudvalget af udkastet med henblik på input til udarbejdelsen af en høringsversion af Visions- og Udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland, der forventes forelagt til politisk godkendelse i august 2023.

Den videre proces

Udvalgets inputs vil blive indarbejdet i et høringsudkast til Visions- og Udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland. Dette udkast vil komme til politisk behandling på henholdsvis psykiatri- og socialudvalgsmødet den 9. august og på regionsrådsmødet den 23. august 2023. Herefter er der planlagt en fem ugers høringsproces i de midtjyske kommuner, interesseorganisationer og relevante aktører. Der er vedlagt udkast til en foreløbig høringsliste.

Der er planlagt politisk behandling af de indkomne inputs fra høringsprocessen og en endelig politisk godkendelse af Visions- og Udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland på regionsrådsmødet den 22. november 2023.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede og gav input til vedlagte udkast til Visions- og Udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland.

Bilag

Udkast til Socialrådets visions- og udviklingsplan 2023

Høringsliste til visions- og udviklingsplan

Punkt 4: Orientering om Psykiatriens udmøntning af midler fra Budget 2023

1-31-72-46-23

Resume

I Region Midtjyllands budget for 2023 blev Psykiatrien som aftalt i konstitueringsaftalen for regionsrådet 2022-25 tildelt 30 mio. kr. årligt. Samtidig modtog Psykiatrien sin andel af demografimidlerne svarende til 12,8 mio. kr. årligt fra 2023. Der orienteres om Psykiatriens udmøntning af de i alt 42,8 mio. kr., som Psykiatrien blev tildelt i Budget 2023.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om Psykiatriens anvendelse af midler fra Budget 2023 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I Budget 2023 bevilgede regionsrådet som aftalt i konstitueringsaftalen for regionsrådet 2022-25 30 mio. kr. årligt til Psykiatrien. Samtidig modtog Psykiatrien sin andel af demografimidlerne svarende til 12,8 mio. kr. årligt fra 2023.

I henhold til budgetforliget skulle 10 % af demografimidlerne målrettes indsatser vedrørende rekruttering, arbejdsmiljø og fastholdelse af personale, herunder kompetenceudvikling og god introduktion af nyansatte. Herudover forudsatte forligspartierne, at en del af de midler, der blev afsat til "Robust Psykiatri", også anvendes på uddannelse og kompetenceudvikling. I henhold til budgetforliget skal regionsrådet have en afrapportering på dette medio 2023.

Midlerne betragtes under ét, så udmøntningen af de enkelte bevillinger modsvarer ikke helt det afsatte beløb under det enkelte punkt.

30 mio. kr. i henhold til konstitueringsaftalen

Med Budget 2023 blev der udmøntet 30 mio. kr. til Psykiatrien. Psykiatrien har valgt at udmønte midlerne til følgende formål:

- De sværest syge og opnormering af sengeafsnit: Midlertidig ommærkning af de særlige pladser, omorganisering af spiseforstyrrelsesområdet samt pulje målrettet afsnit med særlige udfordringer som eksempelvis høj belægning, rekrutteringsudfordringer, høje vikarudgifter og komplekse patienter (14,8 mio. kr. i 2023, 11,7 mio. kr. i 2024 og 16 mio. kr. fra og med 2025)
- Det gode patientforløb: Omstilling af arbejdsprocesser med henblik på at sikre det gode patientforløb (5,5 mio. kr. i 2023-24 og 3,5 mio. kr. fra og med 2025)
- Robust Psykiatri: Transformationssporene "Attraktive arbejdspladser i sengeafsnit" og "Tid til kerneopgaven via fælles og ens anvendelse af MidtEPJ" samt uddannelseskoordinerende læge og andre initiativer i forhold til lægesporet (9,1 mio. kr. fra 2023)
- Efterlevelse af forskningsstrategien (3 mio. kr. fra 2023)

Demografimidler

Med Budget 2023 blev der endvidere udmøntet 12,8 mio. kr. årligt som Psykiatriens andel af demografimidlerne. Psykiatrien har valgt at udmønte midlerne til følgende formål:

- Onboarding af nye medarbejdere og kompetenceudvikling (1,3 mio. kr. fra 2023)
- Øgede udgifter til energi og investeringer i IT (8 mio. kr. i engangsudgifter i 2023)
- Understøttelse af faglige udvalg (1 mio. kr. fra 2023)
- Permanentgørelse af midlertidige bevillinger til ambulans aktivitet i Regionspsykiatrien Horsens og indsatsen for retspsykiatriske patienter i almenpsykiatrien (6 mio. kr. fra 2024)
- Varig ambulans kapacitetsudvidelse i den almene voksenpsykiatri: 5 mio. kr. i 2024 og 3 mio. kr. fra og med 2025

Psykiatrien har således udmøntet godt 10 % af demografimidlerne til kompetenceudvikling og god introduktion af nyansatte som besluttet i budgetforliget. Som forudsat i budgetforliget anvendes en del af midlerne til Robust Psykiatri ligeledes til uddannelse og kompetenceudvikling, da arbejdet med Robust Psykiatri i høj grad beror på uddannelse og kompetenceudvikling. Puljen til det gode patientforløb er endnu ikke målrettet til specifikke formål, men kan eksempelvis omfatte kompetenceudvikling.

Der er vedlagt et notat vedrørende konkretisering af udmøntning af midler fra Budget 2023.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at orienteringen om Psykiatriens anvendelse af midler fra Budget 2023 tages til efterretning.

Rose-Marie Mollerup stemte imod, idet udmøntningen ikke opfylder budgetaftalens hensigt i forhold til behovet for kompetenceudvikling, bl.a. i form af terapeutiske uddannelser og specialisering, som er altafgørende for at sikre kvalitet, fastholde og tiltrække dygtige fagfolk.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet har på sit møde den 27. april 2023 besluttet, at sagen sendes tilbage til psykiatri- og socialudvalget til en fornyet behandling.

Forretningsudvalget har på sit møde den 16. maj 2023 besluttet, at sagen sendes tilbage til psykiatri- og socialudvalget til en fornyet behandling.

Bilag

Notat - Konkretisering af udmøntning af midler fra Budget 2023

Notat til psykiatri- og socialudvalgets genbehandling af sag om Budget 2023

Punkt 5: Høring vedrørende Sundhedsaftalen 2024-2027

1-30-72-28-22

Resume

Sundhedssamarbejdsudvalget i Region Midtjylland har sendt udkast til "Sundhedsaftalen 2024-2027 – Nærhed, tilgængelighed og sammenhæng for borgeren – et sundhedsvæsen i balance" i høring. På mødet drøftes udkastet med henblik på at give udvalgets eventuelle bemærkninger, inden der udarbejdes et udkast til regionalt høringssvar.

Direktionen indstiller,

at høringsudkast til 'Sundhedsaftalen 2024-2027: Nærhed, tilgængelighed og sammenhæng for borgeren – et sundhedsvæsen i balance' drøftes med henblik på input til regionalt høringssvar.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Hospitalsudvalget
Udvalg for bæredygtighed, teknologi og anlæg
Udvalg for nære sundhedstilbud
Psykiatri- og socialudvalget

Sundhedssamarbejdsudvalget i Region Midtjylland sendte i maj 2023 udkast til "Sundhedsaftalen 2024-2027: Nærhed, tilgængelighed og sammenhæng for borgeren – et sundhedsvæsen i balance" i høring.

På mødet drøftes udkastet med henblik på at give udvalgets eventuelle bemærkninger, hvorefter der udarbejdes et udkast til regionalt høringssvar.

Indhold i sundhedsaftalen

Sundhedssamarbejdsudvalget vil med aftalen sætte rammen for de kommende års samarbejde mellem region, kommuner og almen praksis om den fortsatte udvikling af et nært og sammenhængende sundhedsvæsen.

Sundhedsaftalen er en overordnet politisk aftale med fælles visioner, indsatsområder, målsætninger og bærende principper for samarbejdet. Den danner ramme for konkrete samarbejdsaftaler, der løbende vil blive udarbejdet i sundhedsaftaleperioden. Samarbejdsaftalerne skal altid godkendes i regionsrådet og byrådene, inden de kommer ud at virke.

Visioner

Alle skal opleve et sundhedsvæsen i balance, hvor tryghed, tilgængelighed og nærhed er i højsædet, hvor alle har lige mulighed for et sundt og langt liv, hvor alle inddrages aktivt i egen sundhed, og hvor vi får mest mulig sundhed for de ressourcer, der er. Sundhedsaftalen bygger på fire visioner for det fælles sundhedsvæsen i Midtjylland: Sammenhæng og tryghed, på borgerens præmisser, et nært og tilgængeligt sundhedsvæsen og et sundhedsvæsen i balance.

Indsatsområder

For at sikre et dynamisk, effektfuldt og enkelt grundlag for samarbejdet har Sundhedssamarbejdsudvalget valgt at prioritere tre indsatsområder, henholdsvis:

- psykiatri og trivsel - med fokus på børn og unges trivsel og fokus på mennesker med svær psykisk sygdom
- sammenhæng for borgere med kronisk sygdom - med fokus på dem med størst behov og størst kompleksitet og velfærdsteknologi
- digitalisering og datadeling - med fokus på hjemmemonitorering, digitale konsultationer og platforme samt datadeling.

Målsætninger

Sundhedssamarbejdsudvalget har formuleret målsætninger under de prioriterede indsatsområder:

- Vi vil forbedre den mentale sundhed og mindske mistrivsel hos børn og unge i Region Midtjylland
- Vi vil forbedre sundheden og sikre mere sammenhængende patientforløb for børn, unge og voksne med svær psykisk sygdom
- Vi vil styrke samarbejdet om de borgere med kronisk sygdom, der har størst behov for støtte og/eller størst kompleksitet i sygdom og nedbringe antallet af akutte indlæggelser i målgruppen
- Vi vil sikre lettere og mere fleksible adgange til sundhedsvæsenet for borgeren gennem hjemmemonitorering og digitale konsultationer
- Vi vil sikre sammenhæng i borgerens forløb gennem digital kommunikation og datadeling.

Bærende principper for samarbejdet

Arbejdet med at omsætte sundhedsaftalen til handlinger understøttes af en række bærende principper for samarbejdet:

- Sammen med borgerne
- Fælles tidligere
- Kvalitet hele vejen rundt
- Virtuelt, hvor det er muligt
- Økonomisk klarhed og fair balance.

Sundhedsaftalen træder i kraft den 1. januar 2024. Høringsvarene vil løbende blive offentliggjort og kan læses på www.sundhedsaftalen.rm.dk. Høringsversion af Sundhedsaftalen 2024-2027, høringsbrev og liste over høringsparter er vedhæftet.

Proces for udarbejdelse af regionalt hørings svar

I maj og juni 2023 behandler hospitalsudvalget, udvalg for bæredygtighed, teknologi og anlæg, udvalg for nære sundhedstilbud samt psykiatri- og socialudvalget høringsudkast til Sundhedsaftalen 2024-2027. Udvalg for lighed i sundhed og Regions-MEDudvalget behandler ligeledes høringsudkastet. Med afsæt i input fra møderne i maj og juni udarbejdes et udkast til regionalt hørings svar, som behandles i de stående udvalg og regionsrådet i august 2023.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede høringsudkast til 'Sundhedsaftalen 2024-2027: Nærhed, tilgængelighed og sammenhæng for borgeren – et sundhedsvæsen i balance'.

Bilag

Høringsbrev Sundhedsaftalen 2024-2027

Høringsversion Sundhedsaftalen 2024-2027

Høringsparter 2024-2027

Punkt 6: Henvendelse fra regionsrådsmedlem Mette Guldborg om Solsikkeprogrammet

1-00-22-22

Resume

Regionsrådsmedlem Mette Guldborg (C) har anmodet om, at psykiatri- og socialudvalget drøfter tilslutning til Solsikkeprogrammet.

Direktionen indstiller,

at henvendelse om tilslutning til Solsikkeprogrammet drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådsmedlem Mette Guldborg har ved mail den 1. maj 2023 anmodet om, at psykiatri- og socialudvalget drøfter tilslutning til Solsikkeprogrammet.

Mette Guldborg henviser i henvendelsen til, at Region Hovedstaden har tilsluttet sig Solsikkeprogrammet og anmoder om, at psykiatri- og socialudvalget drøfter muligheden for, at Region Midtjylland ligeledes tilslutter sig Solsikkeprogrammet.

Mette Guldborg anfører følgende i henvendelsen:

"Som region arbejder vi for et mere menneskeligt sundhedssystem. Vi vil gerne gøre en indsats for, at mennesker med skjulte/et skjult handicap kan blive taget bedre imod i hverdagen. Mennesker med skjulte handicap er en overset gruppe, fordi deres handicap er skjulte og derfor ikke er til at se. "Solsikkeprogrammet" hjælper mennesker med et skjult handicap med at komme bedre igennem hverdagen, fordi folk bedre kan tage hensyn til dem.

Når man har et skjult handicap, som eksempelvis demens, angst, autisme, ordblindhed eller lignende, kan man være mere sårbar end andre, hvorfor der kan være behov for, at andre mennesker tager bedre hensyn til én.

Der ønskes en drøftelse af, hvorvidt en mulighed kan være at synliggøre Solsikkeprogrammet for alle afdelinger i Region Midtjylland, hvormed alle får muligheden for at tilmelde sig programmet, uden det er grundet tvang fra politisk side."

Om Solsikkeprogrammet

Administrationen i Region Hovedstaden har udarbejdet nedenstående korte beskrivelse af Solsikkeprogrammet i forbindelse med regionens politiske drøftelse.

Solsikkeprogrammet er en international kampagne, der skal sikre øget tilgængelighed og opmærksomhed for mennesker med skjulte handicap, som fx ordblindhed, psykiske sygdomme, autisme, ADHD, demenssygdomme, hjerneskade, talehandicap, synsnedsættelse, blindhed eller hørehandicap.

Borgere med skjulte handicap kan have en "solsikkesnor" eller andre produkter fra kampagnen på og på den måde vise fx medarbejdere i butikker eller andre virksomheder, at de kan have brug for, at der bliver taget særlige hensyn.

Virksomheder, der tilmelder sig Solsikkeprogrammet, betaler et beløb fra 19.500 kr. til 150.000 kr. alt efter typen af virksomhed, og hvilke services man ønsker fra Solsikkeprogrammet. For bidraget får man træningsvideoer til medarbejderne samt et antal solsikkesnøre, der kan udleveres til brugere og medarbejdere.

Hvis man som virksomhed tilmelder sig Solsikkeprogrammet, forpligter man sig til at vise træningsvideoerne til medarbejderne, så de ved, hvad Solsikkesymbolet betyder, og hvordan man bedst møder en person med et usynligt handicap.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede henvendelsen om tilslutning til Solsikkeprogrammet og anmodede administrationen om at udarbejde et forslag om Region Midtjyllands tilslutning til Solsikkeprogrammet.

Punkt 7: Status på sundhedsområdets målbillede

1-40-72-2-14

Resume

Opfølgningen på målbilledet for sundhedsområdet giver regionsrådet et overblik over resultaterne for indikatorerne i målbilledet.

For langt de fleste indikatorer går det frem, at udviklingen overordnet set er stabil, og at der dermed ikke er sket vedvarende forbedringer eller forværringer i seneste periode. Uviklingen i andelen af patienter, der udredes til tiden, har imidlertid været faldende i seneste periode, hvilket illustreres ved den nedadgående røde pil. Udfordringerne på dette samt andre områder adresseres i flere af hospitalernes ledelsesberetninger.

Direktionen indstiller,

at status for målbilledets indikatorer pr. 1. kvartal 2023 tages til efterretning, og

at hospitalernes ledelsesberetninger tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Hospitalsudvalget

Udvalg for nære sundhedstilbud

Psykiatri- og socialudvalget

Region Midtjyllands målbillede på sundhedsområdet angiver den retning, regionen ønsker at styre sundhedsvæsenet efter. Region Midtjylland stræber efter en værdibaseret tilgang til styring. Det betyder, at der måles på effekter for borgerne og på processer og handlinger, der bidrager til at nå de mål, der er sat.

Målbilledet består af en vision om et sundhedsvæsen på patientens præmisser, tre strategispor og otte mål med underliggende indikatorer. De tre strategispor er: 1) den bedste kvalitet - hver gang på den rigtige måde, 2) sammenhæng og lighed i sundhed og 3) et mere effektivt sundhedsvæsen.

De otte mål i målbilledet og de underliggende indikatorer tager udgangspunkt i de nationale mål for sundhedsvæsenet, som blev aftalt mellem regeringen, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening i 2016. Målbilledet sætter således rammerne for Region Midtjyllands arbejde med de nationale mål og giver et overordnet billede af tilstanden på sundhedsområdet. Regionsrådet præsenteres for en status på målbilledet fire gange årligt.

I Region Midtjylland er det besluttet, at regionsrådet hvert andet år udpeger et antal fokusindikatorer fra målbilledet, som bliver fulgt særligt tæt, og der forventes forbedringer på. Baggrunden for denne tilgang er en anerkendelse af, at man ikke kan forvente, at hospitalerne kan forbedre sig på alle indikatorer samtidig. Derudover er formålet at understøtte, at hospitalerne har rum til at arbejde med selvvalgte mål og indsatser.

På mødet den 21. december 2022 udpegede regionsrådet følgende fokusindikatorer, der gælder i perioden 2023-2024:

- Akutte genindlæggelser
- Kvalitetsmål fra udvalgte kliniske kvalitetsdatabaser (hoftenære lårbrud)
- Udredningsret
- Kræftpakker
- Båltefikseringer
- Patientinddragelse.

Udover ovenstående arbejder administrationen, efter regionsrådets ønske, med at udarbejde et forslag til fokusindikatorer vedrørende henholdsvis personaleomsætning og patientkommunikation. Regionsrådet vil blive præsenteret for et forslag til fokusindikatorer på de to områder på et kommende møde.

I vedlagte opfølgning på målbilledet vises udviklingen på indikatorerne for regionen samlet set og for de enkelte hospitalsenheder. Data opgøres til og med 1. kvartal 2023.

Nedenfor gives en status på fokusindikatorerne samt på økonomien, da økonomirapporteringen for 1. kvartal 2023 peger på nogle udfordringer.

Akutte genindlæggelser

Indikatoren angiver andelen af akutte indlæggelser, som sker tidligst fire timer og senest 30 dage efter udskrivning fra sygehus. Andelen af akutte genindlæggelser har været stabil i de seneste otte måneder. Hospitalerne arbejder med forskellige tiltag for at mindske antallet af akutte genindlæggelser, herunder tværsektorielle audits, virtuelle udskrivningsm der og fokus på kommunikationen i overgange mellem sektorer.

I Psykiatrien er der en væsentlig højere andel af genindlæggelser, men som det også fremgår af Psykiatriens ledelsesberetning, er genindlæggelser i Psykiatrien en kompleks størrelse. Således dækker genindlæggelser både over uhensigtsmæssige og hensigtsmæssige genindlæggelser.

Psykiatrien arbejder systematisk med at nedbringe de uhensigtsmæssige, akutte genindlæggelser. Eksempelvis er der på baggrund af undersøgelser af genindlæggelser på to psykiatriske afdelinger igangsat et arbejde på afdelingsniveau, der har til formål at forebygge genindlæggelser. Blandt andet er der startet en dialog med socialområdet i forhold til at identificere snitflader og understøtte overgangen mellem de to sektorer og patienterne.

Kliniske Kvalitetsdatabaser

Fra de Kliniske Kvalitetsdatabaser er der udpeget fokusindikatorer fra Dansk Tværfagligt Register for Hoftens re L rbr nsbrud.

De udvalgte fokusindikatorer måler, om patientgruppen mobiliseres inden for 24 timer efter operationen samt 30-dages dødeligheden efter operation.

Andelen af patienter med hofteens re l rbr nsbrud, der mobiliseres 24 timer efter operation, har i en længere periode haft en stigende tendens. I 1. kvartal 2023 er andelen 87,7 % på regionsniveau, hvilket er under den faglige standard på 90 %.

Som det fremgår af rapporten, er der over de sidste 24 måneder ikke sket nogen vedvarende ændring i andelen af patienter, som d r efter en hofteoperation i Region Midtjylland. Region Midtjylland ligger i 1. kvartal 2023 på 9,5 % og overholder således ikke den faglige standard (på 8 %) på regionsniveau. Det bemærkes, at antallet af patienter på månedsniveau er lavt, hvorfor der er udsving, n r dødelighed betragtes over tid.

Der er arbejdet med indikatorerne i regi af det nationale lærings- og kvalitetsteam for hofteens re frakturer, som alle hospitalerne i Region Midtjylland har deltaget i, og som skabte forbedringer på området uden alle hospitaler kom i mål. Med det formål at skabe varige kvalitetsforbedringer inden for området blev fokusindikatorerne fastholdt. Der er ikke sket den forventede positive udvikling på de to indikatorer i den periode, hvor de har været udpeget som fokusindikatorer. Der arbejdes derfor fortsat med de indsætser, der blev igangsat i forbindelse med det nationale lærings- og kvalitetsteam for hofteens re frakturer blandt andet i regi af et nyetableret tværsektorielt lærings- og kvalitetsteam på området.

B ltefiksering

Antallet af unikke patienter, der b ltefikseres, l v sidste år på et gennemsnit på omkring 92 i kvartalet. Hen over de seneste to kvartaler har niveauet ligget lidt højere. I 4. kvartal 2022 l v antallet således på 108 unikke patienter, og i 1. kvartal 2023 er antallet 107 unikke patienter.

Psykiatrien arbejder vedvarende for at forebygge brugen af tvang og begrænse anvendelsen til et absolut minimum. Da forebyggelse af tvang er meget kompleks, arbejdes der på flere fronter, og hver afdeling har sin egen handleplan. Der er en stigende erkendelse af, at forebyggelse af tvang er en tværsektoriel opgave, som kræver et styrket samarbejde på tværs af psykiatrien, kommuner, bosteder m.fl. Der er derfor etableret et nationalt lærings- og kvalitetsteam for forebyggelse af tvang, hvor Region Midtjylland er repræsenteret med to forbedringsteams. De to teams arbejder for at styrke det tværsektorielle samarbejde omkring det enkelte patientforløb, herunder de tværsektorielle planer, netværksmøder og samarbejdet med den enkelte patient. Formålet er generelt at undgå brugen af tvang.

Udredningsret

I perioden op til COVID-pandemien l v tallene for den korrigerede udredningsret stabilt omkring 80 %. Opgørelsen af den korrigerede udredningsret fraregner ventetid, der enten skyldes faglige hensyn eller patientens eget  nske. Som følge af COVID-nedlukningen på de somatiske hospitaler blev det besluttet at suspendere retten til udredning inden for 30 dage i 2020 og starten af 2021. Ligeledes blev patientrettighederne igen suspenderet i perioden fra den 5. januar til den 20. januar 2022.

I perioderne, hvor udredningsretten var suspenderet, blev både ventende og nyhenviste patienter prioriteret ud fra sygdommens alvor og ikke efter, hvornår de var henvist. I disse perioder ses en lavere målopfyldelse. Der afvikles fortsat udskudte aktiviteter, hvilket påvirker den gennemsnitlige ventetid til udredning i hele 2022 og i 1. kvartal 2023 i negativ retning. I 1. kvartal 2023 ligger den korrigerede andel patienter udredt inden for 30 dage på 63,5 %.

Psykiatrien g r i deres ledelsesberetning opmærksom på, at de oplever markante udfordringer med at overholde udredningsretten. I børne- og ungdomspsykiatrien har overholdelsen af den korrigerede udredningsret i 1. kvartal

2023 eksempelvis kun ligget på lidt over 40 %. Psykiatri- og socialudvalget vil på de kommende måneder få en dybere orientering om udfordringerne og de igangsatte indsatser både i forhold til voksenpsykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien.

Overholdelse af retten til hurtig udredning indgår som et af målene i regeringens akutpakke. Målsætningen er, at overholdelsen skal op på det niveau, den var før COVID-19.

Kræftpakker

I målbilledrapporteringen opgøres andelen af kræftpakkeforløb gennemført inden for forløbstiderne, fratrukket patientansøgt eller lægefagligt begrundet ventetid. Indikatoren opgøres kun for pakkeforløb, hvor patienten efterfølgende starter i behandling.

Selv om fokus i målbilledrapporteringen således er på overholdelsen af de samlede forløbstider, kommenterer nogle hospitaler også på overholdelsen af maksimale ventetider i deres ledelsesberetninger. Fx nævner Regionshospitalet Gødstrup i deres ledelsesberetning, at der er udfordringer med at overholde de maksimale ventetider inden for urinvejskirurgi. Regionsrådet blev orienteret om udfordringerne inden for urinvejskirurgien den 27. april 2023.

Det skal her nævnes, at der i øjeblikket er et arbejde i gang med at udvikle ny ledelsesinformation omhandlende de maksimale ventetider.

I Region Midtjylland er der fortsat udfordringer med at overholde forløbstiderne ved lunge- og brystkræft. Dette er samtidig nogle af de kræftpakker, som har flest patientforløb, og det trækker derfor den samlede målopfyldelse ned. I 1. kvartal 2023 ligger den samlede målopfyldelse på 82,7 %.

Direktionen afholder faste taskeforce møder med hospitalerne med henblik på at aftale indsatser, som kan fastholde målopfyldelsen på et stabilt niveau.

Yderligere er der nedsat en tværfaglig arbejdsgruppe inden for lungekræft, hvor klinikere fra de hospitaler, der behandler eller udreder for lungekræft, mødes en gang i kvartalet og drøfter målopfyldelsen inden for lungekræft samt laver audits på de overskredne forløb. Lokalt på hospitalerne er der også iværksat tværfaglige arbejder på de kræftpakker, hvor målopfyldelsen er lav, eksempelvis hoved-/halskræft-forum på Aarhus Universitetshospital, hvor flere kliniske afdelinger arbejder sammen for at forbedre målopfyldelsen.

Den aktuelle sag på Klinik for Mave- og Tarmkirurgi på Aarhus Universitetshospital adresseres ikke i denne sagsfremstilling. Regionsrådet vil løbende blive orienteret om sagen, og de tiltag på kræftområdet som den giver anledning til, via de forskellige spor, som allerede er aftalt.

Økonomi

Som regionsrådet blev orienteret om den 24. maj, viser økonomirapporteringen pr. 31. marts 2023 et samlet forventet merforbrug på 456,0 mio. kr. Det forventede årsresultat er inklusive udgifter til COVID-19 (der ikke dækkes af staten) og udgifter forbundet med afvikling af udskudt aktivitet. Der er ligeledes indregnet en effekt af kommende pris- og lønreguleringer.

Patientinddragelse

Fra seneste rapportering indgår der nu mindre tal for patienttilfredshed og patientinddragelse. Tallene er hentet fra den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP). Set over de seneste 24 måneder er både patienttilfredshed og patientinddragelse meget stabil. I 4. kvartal 2022 ligger oplevelsen af patientinddragelse på 4,06 ud af 5 på regionsniveau.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at status for målbilledets indikatorer pr. 1. kvartal 2023 tages til efterretning, og

at hospitalernes ledelsesberetninger tages til efterretning.

Tidligere Politisk Behandling

På mødet den 21. december 2022 udpegede regionsrådet de fokusindikatorer, der gælder i perioden 2023-2024.

Bilag

Målbilledet på sundhedsområdet - opfølgning 1. kvartal 2023

Ledelsesberetninger for 1. kvartal 2023

Akutte genindlæggelser i psykiatrien 1. kvartal 2023

Oversigt over den samlede tvang i RM 1. kvartal 2023

Punkt 8: Patientkontorets årsberetning 2022 og resultat af brugerundersøgelse

1-22-72-3-08

Resume

Patientkontoret har udarbejdet en årsberetning, der viser, at der også i 2022 er besvaret et stigende antal henvendelser. Herudover beskriver årsberetningen, at der i 2022 særligt har været fokus på at digitalisere arbejdsgangene i kontoret yderligere med henblik på at kunne yde borgerne en bedre service.

Der informeres endvidere om en nyligt gennemført undersøgelse af brugernes tilfredshed med Patientkontoret. Undersøgelsen viser, at der generelt er stor tilfredshed med Patientkontorets ydelser og med den nye henvendelsesmåde. Der er dog også ønsker til forbedringer, særligt i forhold til oplysningerne om kønummer.

Direktionen indstiller,

at orientering om Patientkontorets årsberetning for 2022 tages til efterretning, og

at orientering om Patientkontorets brugerundersøgelse tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Hospitalsudvalget
Udvalg for nære sundhedstilbud
Psykiatri- og socialudvalget

Patientkontorets årsberetning

Årsberetningen viser, at der i 2022 er besvaret knap 51.000 henvendelser, hvilket er en stigning på over 7 % i forhold til 2021 og en stigning på over 40 % siden 2019. Langt hovedparten af henvendelserne har handlet om omvisitering til andet offentligt hospital eller et privathospital.

Patientkontoret har haft som målsætning at besvare alle ukomplicerede henvendelser indenfor en uge i 2022. Komplicerede henvendelser havde en målsætning om at være besvaret inden for to uger.

De komplicerede henvendelser drejer sig fx om lange behandlingsforløb, hvor patientvejlederen skal have fat i flere hospitalsafdelinger, atypiske diagnoser og operationer samt vejledning om EU-rettigheder og klagesager. Svartiden har på de komplicerede henvendelser været svingende igennem 2022, idet der blandt andet har været tekniske udfordringer med den nye digitale it-løsning. Patientkontoret fik dog bragt ventetiden ned på under en uge ved udgangen af 2022.

De ukomplicerede henvendelser er særligt henvendelser vedrørende det billeddiagnostiske område (røntgenundersøgelse, MR- og CT-scanning samt ultralyd). Disse henvendelser har siden august måned været håndteret indenfor 1-2 hverdage.

Regionsrådet vedtog i 2021, at der skulle udvikles en onlineformular, som patienterne skal anvende ved ønske om kontakt til en patientvejleder. Den digitale løsning var klar til drift den 1. februar 2022, og siden da har der været én indgang for borgerne til Patientkontoret.

Med den nye løsning logger patienten ind med NemID/MitID og udfylder en række forudbestemte felter, hvorefter patienten ringes op af en patientvejleder. Dette har været med til at sikre, at patientvejlederen har alle nødvendige og relevante informationer for hurtigt at kunne hjælpe patienten videre, og det har også givet patientvejlederen mulighed for at sætte sig ind i sagen, inden patienten ringes op. Det betyder, at Patientkontoret fra starten af samtalen kan levere en høj faglighed i vejledningen.

Digitaliseringen har medført en række automatiseringer ved hjælp af robotter. Endvidere har den medvirket til, at Patientkontoret er blevet mere tilgængeligt, idet patienterne nu altid kan rette henvendelse til Patientkontoret, hvor de før var begrænset af en telefontid.

Idet patienterne indtaster alle relevante oplysninger, giver det Patientkontoret en bedre mulighed for at sortere henvendelserne, for at effektivisere arbejdsgange og for at få et mere kvalificeret datagrundlag.

Da nogle borgere ikke har NemID/MitID eller kan have vanskeligt ved at anvende IT, er der mulighed for, at løsningen kan anvendes med fuldmagt, således at pårørende kan henvende sig på vegne af patienten. Herudover

har Patientkontoret oprettet en hjælpetelefon, som har åbent to timer dagligt. På hjælpetelefonen er det muligt at få hjælp til selv at udfylde den digitale formular eller få oprettet formularen af en af Patientkontorets medarbejdere.

Brugerundersøgelse

Patientkontoret har i april 2023 gennemført en undersøgelse, hvor 100 tilfældigt valgte borgere, der nyligt har været i kontakt med Patientkontoret, er blevet stillet en række spørgsmål. De er dels spurgt til tilfredsheden med den ydelse, de har fået, og dels til deres oplevelse af, at man nu skal henvende sig til kontoret via en blanket i stedet for at tage telefonkontakt.

87 % af de adspurgte har svaret, at de ved henvendelsen til Patientkontoret i høj grad fik den hjælp, de havde brug for, mens 10 % svarede, at de fik den i nogen grad. 84 % svarede, at de i høj eller nogen grad oplevede en acceptabel ventetid på at blive ringet op af en patientvejleder.

88 % har svaret, at det i høj eller nogen grad var nyttigt at kunne udfylde skemaet på alle tider af døgnet, mens 76 % har svaret, at det i høj eller nogen grad havde været nemt at udfylde skemaet.

Der er endvidere spurgt ind til, om det er forståeligt, hvornår man vil blive ringet op af en patientvejleder på baggrund af det kønummer, man bliver tildelt, når man udfylder blanketten. Her svarer 49 %, at det i høj eller nogen grad er tilfældet. Blandt de øvrige bliver der blandt andet givet udtryk for, at kønummeret er et uigennemskueligt tal, og at det vil være bedre at få et cirkatidspunkt for fx i hvilken uge man bliver kontaktet, i stedet for at man skal ind på hjemmesiden for at finde ud af det.

Dette giver anledning til, at Patientkontoret vil undersøge, hvilke alternativer der vil være til kønummeret. Endvidere er der i dialogen med borgerne kommet forskellige mindre forslag til justeringer, fx af hjemmesiden, der vil blive arbejdet videre med.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at orientering om Patientkontorets årsberetning for 2022 tages til efterretning, og

at orientering om Patientkontorets brugerundersøgelse tages til efterretning.

Bilag

Patientkontorets årsberetning 2022

Punkt 9: Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #

1-00-22-22

Resume

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Direktionen indstiller,

at emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg drøftes.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har aftalt, at udvalget som et fast punkt på udvalgets dagsorden drøfter relevante emner på møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg og drøfter eventuelle emner, som ønskes taget op i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Psykiatri- og socialudvalget modtager løbende de åbne dagsordener og referater til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Der var senest møde i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg den 13. april 2023. Det næste møde er den 23. juni 2023.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Punkt 10: Gensidig orientering

1-00-22-22

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Mødeplan for psykiatri- og socialudvalget for resten af 2023 er vedlagt.

Henvendelse om tidsfrister i forbindelse med udbud på Socialområdet

Psykiatri- og socialudvalget drøftede på sit møde den 11. januar 2023 en problemstilling med korte frister i udbudsopgaver på socialområdet. Udvalget aftalte i den forbindelse, at der skal rettes politisk henvendelse til de relevante styrelser m.fl. om problemstillingen.

Den beslutning blev truffet på baggrund af de erfaringer, der var med udbudsprocesserne på det tidspunkt. Status er p.t., at der på administrativt niveau er skabt en god dialog med Socialstyrelsen om udbudsprocesserne, som har betydet, at der er fundet en løsning på problemstillingen. Der er på tilsvarende vis lagt op til en dialog på administrativt niveau med de øvrige udbydere.

Administrationen foreslår derfor, at der ikke for nuværende rettes politisk henvendelse om udbudsprocesserne på socialområdet. Administrationen vil give psykiatri- og socialudvalget en status på dialogen med de øvrige udbydere på socialområdet.

Beslutning

Udvalget drøftede udvalgets møde med Aarhus Kommunes Social- og Beskæftigelsesudvalg den 31. maj 2023. Det blev aftalt, at formandskabet har mandat til den videre dialog med Aarhus Kommunes Social- og Beskæftigelsesudvalg i forlængelse af mødet.

Udvalget aftale, at man vil afvente med en politisk henvendelse om frister i forbindelse med udbud på socialområdet, da der pt. er en god dialog på administrativt niveau om udfordringerne.

Administrationen orienterede om, at der ikke er data, der kan anvendes til at forklare de geografiske forskelle i brugen af antidepressiv medicin hos unge voksne.

Administrationen orienterede om status i forhold til Silkeborg Kommunes henvendelse om overtagelse af Gødvad, Specialområde Autisme.

Bilag

Mødeplan for psykiatri- og socialudvalget

Punkt 11: Underskriftsark #

1-00-22-22

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.

Alle var mødt.

Olav Nørgaard forlod mødet kl. 15.30 under behandlingen af punkt 1 på tillægsdagsordenen.

Rækkefølge punkt 1, 4, 6, 7, 3, tillægsdagsorden 1, tillægsdagsorden 2, 2, 5, 8, 9, 10, 11.

Mødet blev hævet kl. 16.47 (mødet var pauseret kl. 15.00 – 16.00).